

Магистърска програма: Детско-юношеска и училищна психология (диагностика и консултиране) за кандидати с бакалавърска степен по Психология

Срок на обучение: 3 семестъра + 1 семестър
учебна практика (избираем)

Форма на обучение: редовна

Ръководител: проф. дпсн Пламен Калчев

тел.: 9308 240

e-mail: ppkalchev@yahoo.com

Магистърската програма по Детско-юношеска и училищна психология (диагностика и консултиране) представлява второ образователно-квалификационно равнище на обучението по психология.

Програмата предлага задълбочена теоретична подготовка и практически умения за психологическа работа с деца, юноши, с техните учители и семейства.

Завършилите програмата придобиват знания и компетентности в следните области: Диагностика на психичното развитие – норма и патология (готовност за обучение в училище, оценка на интелигентността и когнитивните процеси, емоционални разстройства, агресия, деструктивно и рисково поведение, взаимоотношения с връстниците). Консултиране на деца и юноши – индивидуално и в група, подпомагане на личностното, социалното и емоционалното развитие, социализацията и развитието на жизнени умения; професионалното ориентиране и кариера. Подпомагане на кооперацията и установяване на сътрудничество между училището, семейството и другите служби, ангажирани с проблемите на детско-юношеското развитие. Участие в мултидисциплинарен екип за работа в клиници и специализирани институции за деца и юноши. Сътрудничество с други професионалисти – за разработване и реализация на програми за деца и юноши с различни особености и нужди, за превенция на поведенчески и емоционални проблеми; за управление на кризисни ситуации, превенция и ефективна интервенция.

Сфери на реализация: в системата на държавните и частните училища и детски градини; общински, държавни и неправителствени агенции и организации (центрове за работа с деца, отдели за закрила на детето и други); клиници и болници; университети; частни консултативни кабинети; съдебна система и полиция.

Условия за прием:

А) за студенти с бакалавърска степен по психология, завършили СУ, вместо полагане на писмен изпит-тест за базови знания по психология на развитието в детска и юношеска възраст, за оценка на базовите знания да се признава оценката от семестриалния изпит по „Психология на развитието в детска и юношеска възраст“;

Б) за студенти с бакалавърска степен по психология, които не са завършили СУ, се запазва приетия досега вариант – явяване на писмен изпит-тест за базови знания по психология на развитието (студентите, завършили СУ, могат по желание също да изберат явяване на писмен изпит-тест за базови знания, ако предпочетат този компонент от балообразуването да се формира не от семестриалния изпит, а от резултатите от тест).

Балообразуване: Класирането на кандидатите с бакалавърска степен по психология да се извършва въз основа на:

1. *Сумарната оценка от:* средния семестриален успех (с коефициент 1,5); успеха от дипломирането (с коефициент 1,5); успеха от семестриалния изпит по Психология на развитието в детска и юношеска

възраст (с коефициент 1), за бакалаври от СУ, или – оценка от писмения изпит-тест (с коефициент 1), за бакалаври-психолози от други университети.

2. *Събеседване* (интервю) с кандидатите. Интервюто не предполага оценка на знания, а разговор за интересите и мотивацията за обучение в програмата. Оценката от интервюто е „да“ или „не“.

3. *Класирането на кандидатите*, успешно преминали събеседването, се извършва въз основа на сумарната оценка по точка 1.

Програма

1. Развитие на личността в детска и юношеска възраст

1.1. Психодинамичен подход (З. Фройд, Е. Ериксън);

1.2. Етологичен подход (Д. Боулби, М. Ейнсуърт);

1.3. Поведенчески теории и теории за социалното учене (Д. Уотсън, Б. Скинър, А. Бандура);

1.4. Културно-историческа теория (Л. Виготски и др.);

2. Когнитивно развитие в детска и юношеска възраст

2.1. Теорията на Ж. Пиаже за развитието на интелекта;

2.2. Развитие на мисленето и речта в (Л. Виготски);

2.3. Информационният подход към когнитивното развитие;

3. Особенности в развитието на възприятието, вниманието и паметта

4. Структура и развитие на самосъзнанието в детска и юношеска възраст. Формиране на идентичност

5. Морално развитие. Агресия и просоциално поведение

Методически указания

Писменият изпит-тест включва 50 въпроса, насочени към основни моменти от съдържанието на програмата. Въпросите са от закрит тип и предполагат избор от няколко варианта за отговор. Оценката от теста се извършва по точкова система, която се трансформира в степени от 2 до 6.

Събеседване – до него се допускат кандидатите, преминали успешно писмения изпит-тест. Събеседването предполага обсъждане на предпочитана от кандидата тема от програмата. Поощряват се разсъжденията и личната гледна точка по излагания проблем. Оценката от събеседването е по шестобалната система.

Литература:

Литература – научни изследвания

Выготский, Л. С. *Собрание сочинений*. М., 1983, т. 3, т. 4

Виготски, Л. С. *Мислене и реч*. С., 1983

Димитров, И. *Увод в ортодоксалната психоанализа на развитието*. С.: Просвета, 2001

Ериксън, Е. *Идентичност: младост и криза*. С., 1996 (Вж. също Ериксън, Е. Идентичността: младежта и кризата. *Педагогика*, 1993, ¹ 7/8, 3–61)

Пиаже, Ж. *Психология интелекта. Логика и психология*. М., 1992 (вж. също: Пиаже, Ж.

Психология на интелекта. *Педагогика*, 1996, ¹ 8, 3–100)

Фройд, З. *Въведение в психоанализата*. С., 1990

Фройд, З. *Детската душа*. С., 1993

Bandura, A. *Social learning theory*. N. Y. 1977 (руски превод: Теория социалногo научения. М.: 2000)

Bowlby, J. *Attachment and loss: Vol. 1 Attachment* (1969), *Vol. 2 Separation* (1973), *Vol. 3 Loss* (1980). N. Y. Basic Books

Учебници и учебни пособия

Крайг Г. *Психология развития*. М., 2000.

Кайл Р. *Тайни психики ребенка*. СПб., 2002.

Ньюкомб, Н.. *Развитие личности ребенка*. М., 2002.

Austrian, G. (Ed.). *Developmental theories through the life cycle* , New York: Columbia University Press, 2002.

Berk, L. *Child Development*, Boston: Pearson, 2006.

Kail, R. *Children and their development*, Toronto: Prentice Hall, 2009.

Salkind, N. (Ed.) *Child Development*. New York: Macmillan, 2002.

Shaffer, D. & Kipp, K. *Developmental psychology: Childhood and adolescence*. Belmont, CA: Wadsworth, 2007.

Забележка: Посочените учебници и учебни пособия са примерни.